

en breu

■ Detingut el tarragoní que treballa pel govern de Corea del Nord

La Guàrdia Civil va detenir ahir l'únic estranger que treballa pel govern de Corea del Nord, el tarragoní Alejandro Cao de Benós. L'arrest es va produir en el marc d'un operatiu contra el tràfic d'armes prohibides coordinat des de Madrid i que es va desenvolupar en diversos punts de l'Estat. Els agents van arrestar Cao de Benós i el seu company de pis a l'habitatge que compartien a Tarragona. La Guàrdia Civil va escorcollar la finca i hi va trobar diverses armes i cartutxos.

TJERK VAN DER MEULEN

■ Retards de 30 minuts en la tercera jornada de vaga de Renfe

La tercera jornada de vaga de maquinistes de Renfe convocada pel sindicat Semaf va acumular ahir retards de 30 minuts de mitjana, amb alguns incidents per l'incompliment del 6% dels serveis mínims, que fluctuaven entre el 33% i el 66% dels combois que circulen habitualment a Rodalies. Durant l'última reunió mantinguda dilluns "no hi va haver cap acostament", van indicar fonts de Semaf. El sindicat preveu quatre aturades més: demà i els dies 24 i 29 de juny i l'1 de juliol.

■ Denunciat un pastor evangèlic per haver abusat de tres menors

Tres noies han denunciat un pastor evangèlic de Torroella de Montgrí (Baix Empordà) per haver abusat sexualment d'elles fa quatre anys, quan el predicador era la màxima autoritat de l'església evangèlica pentecostal Europa Unida. Les víctimes van denunciar els fets dilluns passat davant dels Mossos d'Esquadra. El cas es va destapar un cop el denunciat va deixar la congregació de Torroella -d'on va ser pastor durant deu anys-, per anar-se'n a Guadalajara.

CRISTINA CALDERER

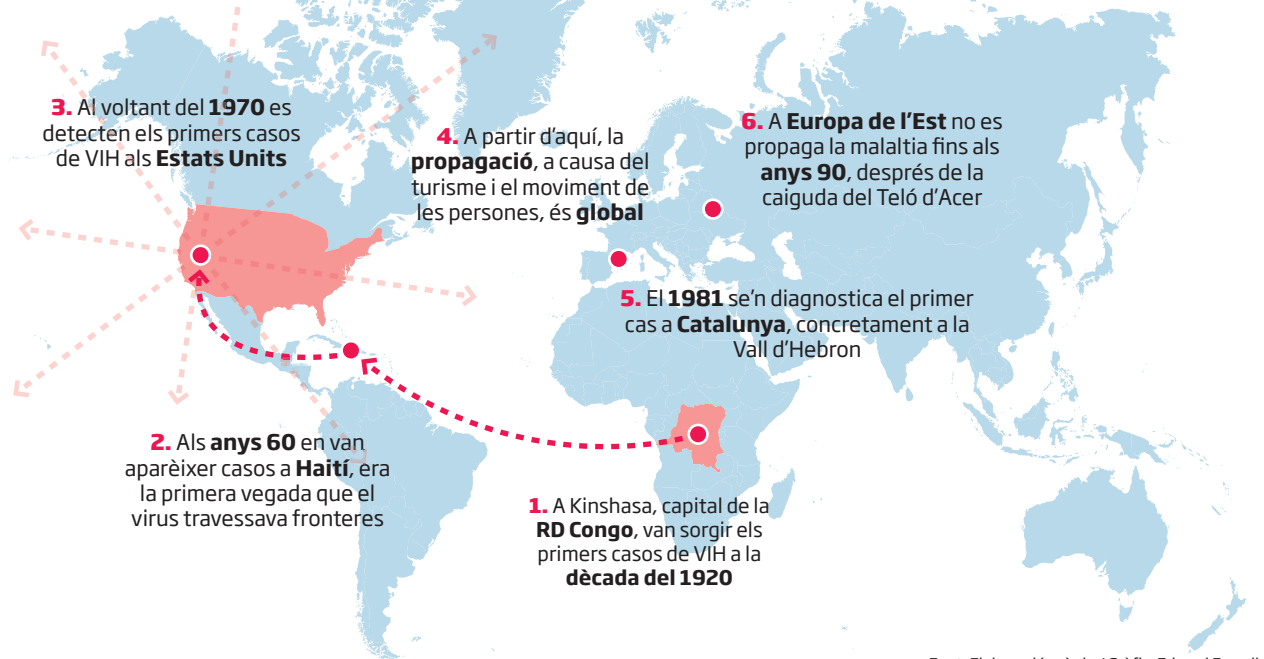
■ Puigdemont reclama a l'Estat el 0,7% d'IRPF per les entitats

El president de la Generalitat, Carles Puigdemont, va reclamar ahir a l'Estat i al futur govern que surti de les eleccions generals que permeti a les entitats catalanes accedir als fons recaptats a través de la casella de "finalitats socials" de la declaració de la renda. Puigdemont va titllar d'"autèntic escàndol" el fet que les entitats catalanes en quedin excloses en el seu discurs d'inauguració del cinquè congrés del Tercer Sector Social.

SALUT

La propagació global del virus VIH

Recorregut de la propagació de la malaltia durant el segle XX

Font: Elaboració pròpia / Gràfic: Eduard Forroll

L'expansió de la sida: un salt global en només tres dècades

Un estudi traça per primer cop com es va propagar el virus a Occident

MARIO MARTÍN MATAS BARCELONA

Se sabia on i quan: Kinshasa, la capital de la República Democràtica del Congo, durant la dècada del 1920. Un any i mig després que ho publicqués Science, però, ara s'ha acabat de definir la ruta que va seguir el VIH per expandir-se mundialment. Els investigadors ho han aconseguit gràcies a l'anàlisi de 9.000 genomes de diferents soques de la malaltia provinents de 78 països, un procés en el qual Occident va jugar un paper cabdal. I és que tot i que la malaltia va mantenir-se durant mig segle reclusa a l'Àfrica, va ser després de fer el salt als EUA des d'Haití quan el virus es va convertir en un fenomen global en només tres dècades.

En la nova investigació, que publica el Journal of Molecular Epidemiology and Evolutionary Genetics of Infectious Diseases, i que torna a liderar la Universitat d'Oxford, els científics s'han centrat en el subtipus B del VIH-1. "Es tracta del més freqüent a Occident", explica Roger Paredes, investigador de l'IrsiCaixa, una institució que ha aportat a la recerca la seqüenciació de més de 300 mostres del virus trobades a l'Estat. "El VIH evoluciona a un ritme relativament constant. Això ens permet calcular el nombre de canvis que s'han produït, ubicar-los en el mapa i saber quin virus va arribar primer", resumeix.

La conclusió, més enllà que les epidèmies "no tenen fronteres" -una realitat cada cop més evident amb brots com el del Zika o l'Ebola-, és que la ruta que va seguir la sida entre els anys 70 i els 90 va estar estretament vinculada amb el co-

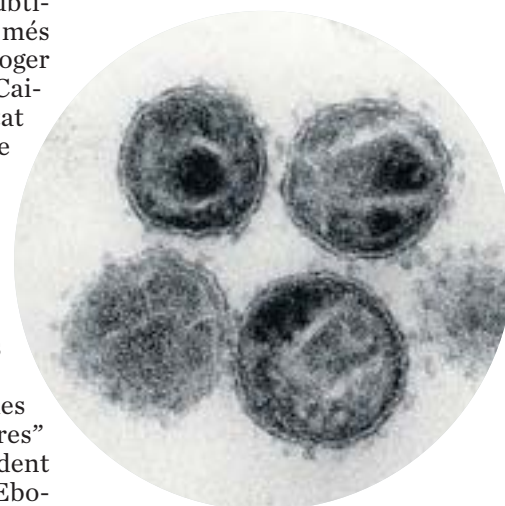
merç internacional, el turisme, els moviments migratoris i, també, amb la geopolítica. De fet, els científics han trobat que hi ha una "clara separació" entre l'Europa Occidental i Oriental durant els primers anys del virus, perquè les diferents soques no es van connectar fins que no va caure el Teló d'Acer i els moviments entre l'òrbita comunista i capitalista es van fer habituals.

Estratègia global

"Pot retardar-se una mica, però acaba arribant", diu Paredes, per explicar que la contenció de les pandèmies mundials com el VIH només es pot encarar si es marca una estratègia mundial, perquè es tracta d'un problema de "la humanitat en el seu conjunt". Això no vol dir que no s'hagin de fer actuacions locals, aclareix, i és que la malaltia no afecta els mateixos col·lectius a cada país, que fins i tot poden canviar amb rapidesa. Fa poc, per exemple, s'ha vist un rebrot del virus a Indiana

(EUA) entre consumidors d'heroïna per via intravenosa. A Espanya ara són els homes que tenen sexe amb homes el col·lectiu amb més nous casos, però també va ser l'heroïna la primera porta d'entrada, juntament amb les transfusions de sang. Aquesta via es va tallar de manera relativament ràpida quan es va descobrir la malaltia, afegeix Paredes, però molta gent es va infectar així i en països com Romania aquest mecanisme de contagi va ser habitual fins a finals dels anys 90.

Massa casuístiques per poder estigmatitzar ningú, afegeix el científic. De fet, la investigació també detalla que les arribades del virus des dels EUA fins a Europa van ser habituals i nombroses durant la dècada dels 70. A l'Estat el primer cas es va diagnosticar el 1981 a l'Hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona, però els intercanvis van anar més enllà, també de tornada cap a l'Àfrica o cap a altres llocs del món. Se sap perquè el 80% dels casos europeus són del subtipus B, mentre que al continent africà hi predomina el C. L'estudi, curiosament, també detalla que els virus europeus tenen "connexió amb tots els continents excepte l'Àsia", que només mostra lligams amb Oceania i Amèrica del Sud i Central. En qualsevol cas, evitar l'estigmatització té una altra raó addicional, i és que els contagis no necessàriament es produeixen per l'arribada de ningú: pot ser un turista qui contragui la malaltia a l'estranger i, a més a més, el més habitual entre els immigrants és que es contagiïn un cop establerts a Europa. Traçar la ruta de la sida, més enllà d'ajudar a lluitar contra els virus del futur, és una evidència més que la lluita contra la sida ha de ser global o no es podrà guanyar.

El virus de la immunodeficiència adquirida (VIH). EFE